

1. Наукові стипендії для аспірантів та молодих науковців

Стипендії пропонують можливість іноземним молодим науковцям провести дослідження або підвищити кваліфікацію у одному з німецьких державних або державно визнаних ВНЗ або науково-дослідних інститутів у Німеччині. Головною метою фінансування є підтримка дисертаційних проектів. Ця стипендійна програма може мати наступні цілі:

- проведення досліджень у одному з німецьких ВНЗ із подальшим захистом кандидатської дисертації у своїй країні (це стосується також аспірантських програм для країн, що розвиваються та країн із перехідною економікою, за моделлю „DAAD-Sandwich“);
- проведення досліджень у одному з німецьких ВНЗ із подальшим захистом кандидатської дисертації у Німеччині. В цьому випадку слід додатково звернути увагу на структуровані аспірантські програми у т.зв. “Graduierten- und Promotionskollegs“ (навчальні установи для пошукачів, які готують кандидатські дисертації), міжнародні аспірантські програми, т.зв. “Graduate Schools“ та дослідні інститути ім. Макса Планка (*докладніша інформація доступна за лінком: www.daad.de/ipp*);
- проведення досліджень або підвищення кваліфікації без подальшого захисту або іспитів.

Тривалість стипендії:

Період виплати стипендії визначає відбіркова комісія під час розгляду документів. Він може становити – в залежності від робочого плану пошукача - як правило, від одного до десяти місяців; для аспірантів, які планують захист дисертації у Німеччині, він може тривати три, у окремих випадках чотири роки. Для стипендіатів, які планують захист в Україні, стипендії на другий рік не продовжуються.

Повне навчання у аспірантурі в Німеччині підтримується в тому випадку, якщо для цього є особливі причини, як, наприклад, відсутність на Батьківщині подібних можливостей для проведення досліджень та отримання належного наукового керівництва або необхідність багаторічної підтримки у Німеччині у зв'язку зі змістом наукової роботи.

Підтримка повного навчання у аспірантурі в Німеччині орієнтована на період до трьох років, в тому разі, якщо від іноземних пошукачів вимагається отримання додаткової підготовчої бази для навчання в аспірантурі, її можуть продовжити до 4 років. Навіть якщо передбачена підтримка повного курсу навчання в аспірантурі в Німеччині, рішення про сплату стипендії приймається максимально на один рік. Подовження стипендії залежить від того, чи буде попередній період отримання стипендії оцінений позитивно.

Початок виплати стипендії - не раніше 1 червня. Якщо стипендія триває більше 7 місяців, виплата її розпочинається, як правило, з 1 жовтня.

Розмір стипендії:

DAAD сплачує щомісячно стипендію, розмір якої залежить від отриманої освіти стипендіатів: 750 євро (для випускників ВНЗ) або 1000 євро (для аспірантів). Стипендія включає також, як правило, плату за медичне страхування. Крім того, DAAD сплачує, як правило, певну суму на проїзд, якщо ці витрати не беруть на себе організації на Батьківщині стипендіата або інша сторона.

Коли перебування триває більш, ніж 6 місяців, поряд з виплатою стипендії на дослідження надається також допомога на навчання/проведення досліджень, можлива також допомога на житло та перебування членів сім'ї. Рішення щодо фінансування мовних курсів приймається у кожному випадку окремо (див. у "Вимогах до пошукачів").

Для стипендіатів за моделлю „DAAD-Sandwich“ можуть сплачуватися кошти за проїзд наукового керівника за умови, якщо це було вказано у першій заяві на отримання стипендії.

Вимоги до пошукачів:

Подавати заяву на наукову стипендію DAAD для аспірантів та молодих науковців можуть висококваліфіковані випускники ВНЗ, які найпізніше на момент початку стипендії будуть мати диплом спеціаліста або магістра, у виняткових випадках диплом бакалавра або диплом кандидата наук.

Аспіранти, які планують захист дисертації в своїй країні, обов'язково мають бути зарахованими до аспірантури у себе на Батьківщині. Серед документів на стипендію, як правило, має бути письмова згода від професора (наукового керівника) з Німеччини, який буде керувати стажуванням у ВНЗ, з чітким посиланням на плани пошукача, а також письмова згода приймаючого інституту щодо надання робочого місця для пошукача. Якщо планується захист дисертації у німецькому ВНЗ, згода має бути від наукового керівника.

Пошукачі, які планують захист дисертації в рамках структурованих програм для аспірантів, мають подати підтвердження про зарахування до програми або, принаймні, про можливість зарахування.

Найважливішим критерієм при відборі є, поряд з попередніми науковими здобутками, переконливий та добре спланований науковий або навчальний проект на період перебування у Німеччині, узгоджений з колегою (науковим керівником) з німецького інституту, до якого планується поїздка.

Володіння німецькою мовою, як правило, є необхідним, при цьому необхідний рівень залежить, поміж іншого, від запланованої роботи пошукача, від його спеціальності, але й від можливостей вивчення німецької мови на Батьківщині. Передусім для фахівців з інженерних та природничих наук та за умов, якщо у приймаючому ВНЗ можна спілкуватися англійською мовою, допускається знання англійської мови (необхідно додати документи, які підтверджують рівень володіння мовою). У окремих випадках DAAD розглядає можливість надання стипендії на проходження курсу німецької мови (безкоштовного для стипендіатів) перед початком наукової стипендії. Це стосується лише стипендіатів, перебування яких триватиме більше 6 місяців. Для підвищення

рівня німецької мови рекомендується онлайн-курс „Deutsch-Uni Online (DUO)“. Для стипендатів з тривалістю стипендії понад 6 місяців DAAD фінансує 6-місячне навчання на цих курсах після отримання інформації про здобуття стипендії. Крім того, стипендіати зі стипендією понад 6 місяців можуть подавати заявку до DAAD на фінансову допомогу для проходження самостійно вибраного курсу німецької мови паралельно до навчання у Німеччині. Подальша інформація буде повідомлятися у документах про надання стипендії.

На момент подання заяви має минути не більше 6 років після закінчення навчання для випускників, не більше 3 років від початку навчання в аспірантурі для аспірантів та не більше двох років після захисту дисертації для кандидатів наук. У кандидатів наук, які планують короткострокове перебування у Німеччині (до шести місяців), строк після захисту дисертації має не перевищувати чотирьох років.

Пошукачі, які на момент подання заяви перебувають у Німеччині більше 15 місяців, не можуть брати участь у конкурсі.

Додаткова інформація для медиків: Окремий аркуш “Додаткова інформація до наукових стипендій DAAD для пошукачів у галузі медицини“ інформує про спеціальні вимоги до пошукачів та умови отримання стипендії.

Інформація, строки та можливості отримання консультації:

Прийом документів відбувається у Інформаційному центрі DAAD у Києві з **01.09.2013 до 20.11.2013**.

Подання заяв безпосередньо до Бонну не можливе.

Консультацію стосовно програм DAAD можна отримати в Інформаційному центрі DAAD у Києві або в лекторів DAAD.

Адреса Інформаційного центру DAAD у Києві:

DAAD-IC Київ
Пр. Перемоги, 37 (НТУУ "КПІ")
корп. 6, к. 31
03056 Київ Україна
Тел./факс: (+38044) 406-82-69
Тел.: (+38044) 406-85-41
e-mail: infodaad.org.ua

Документи для заявки на стипендію “Наукові стипендії для аспірантів та молодих науковців”:

1. Онлайн-заява на порталі DAAD MOVE (на сайті www.funding-guide.de оберіть бажану стипендійну програму, звідти Ви потрапите безпосередньо на портал).

Інформація про процедуру подання заявки:

Заяви на стипендію для аспірантів та молодих науковців, починаючи з 2013 року, подаються усіма пошукачами з усього світу в режимі онлайн через портал MOVE. Паралельно всі пошукачі надсилають також роздруковану заяву у паперовій формі до відповідного представництва DAAD (в Україні - до Інформаційного центру DAAD у Києві).

Окремі кроки процедури подання заявки відбуваються наступним чином:

1. На сторінці інформаційного центру ознайомтеся з бажаною програмою (www.daad.org.ua/de/stip_forschung.htm). Тут Ви знайдете всю важливу інформацію про програму. Через базу даних стипендій DAAD (www.funding-guide.de), де слід обрати бажану стипендійну програму, Ви потрапите безпосередньо на портал. На порталі слід спочатку зареєструватися (якщо заява через портал подається вперше) або увійти. Після реєстрації або входу відбувається автоматичний перехід на відповідну сторінку обраної стипендійної програми. Подальші кроки реєстрації заявки будуть пояснюватися на порталі.

2. Після реєстрації або входу на портал Вам запропонують заповнити формуляр в режимі онлайн. Для цього формуляр спочатку потрібно зберегти на комп'ютері перед тим, як його заповнювати. Коли формуляр повністю заповнений, його можна завантажити на портал.

3. Після цього слід завантажити різні додатки. Обов'язкові в усьому світі документи, без яких заяву на порталі не можна відправити, це:

- онлайн-формуляр;
- автобіографія у табелярній формі;
- календарний план досліджень;
- докладний опис наукового проекту, а також інформація про попередні дослідження;
- запрошення від німецького професора або (для структурованих аспірантських програм) підтвердження контактів з ВНЗ;
- Всі посвідчення про вищу освіту (з окремими оцінками), включаючи пояснення системи оцінок.

Крім того, існують і інші стандартні документи, наприклад, шкільний атестат або мовний сертифікат, які є обов'язковими документами в деяких країнах і які можна завантажити в категорії „Обов'язкові документи для Вашої країни“.

Також можна завантажити і інші необов'язкові документи (наприклад, довідку з місця роботи) в категорії „Інше“.

4. Коли формуляр-заява, а також всі додатки завантажені на портал, система об'єднує всі документи Вашої заявки в один документ, який слід роздрукувати перед тим, як остаточно надіслати заяву у електронному вигляді.

Документи для друку сортуються автоматично.

5. Роздруковані документи надсилаються у паперовому вигляді у трьох комплектах до Інформаційного центру DAAD.

6. Заява вважається дійсною тільки тоді, коли вона подана як у електронному, так і у паперовому вигляді. Онлайн-формуляр є дійсним без підпису. Також паперовий роздрук заявки підписувати не обов'язково.

7. Паперова заява на стипендію перевіряється відповідним Інформаційним центром DAAD. Інформаційний центр може запропонувати дослати документи, яких бракує. Такі документи також слід спочатку подати у електронному вигляді, а потім роздрукувати та подати у паперовому вигляді. Пошукачі, які раніше зареєструвалися на порталі, можуть ще раз відкрити свою заяву та завантажити документи у передбаченому для цього розділі. Потім, так само, як і при поданні заявки, на порталі роздруковується згенерований PDF-документ, де об'єднані додані документи, та надсилається до Інформаційного центру. Якщо пошукач самостійно вирішує додати документи без

прохання Інформаційного центру, рішення про те, чи будуть вони прийняті після завершення строку подання документів, приймає Інформаційний центр DAAD.

8. Завірені документи подаються в разі позитивного рішення комісії, на прохання DAAD (Регіонального реферату або Інформаційного центру) та виключно у паперовому вигляді.

9. Рекомендаційні листи надаються професором пошукачеві у закритому конверті та подаються до Інформаційного центру разом з роздрукованими документами (не завантажуються на портал).

Строки подання заяв: Заяви приймаються з 01.09.2013 до 20.11.2013.

Портал відкритий лише до 24.00 Центральноєвропейського часу (!) останнього дня прийому заяв. Після цього подати заяву на порталі буде неможливо. Якщо останній день подання заяв припадає на вихідний або святковий день, технічно це не є проблемою. Але при виникненні питань не можна буде проконсультуватися, оскільки Інформаційний центр, а також гаряча лінія MOVE не будуть працювати.

2. Автобіографія (Curriculum Vitae).

3. Список публікацій.

4. Детальний план наукових досліджень під час перебування у Німеччині. Це має бути конкретний проект наукової роботи, який містить попередні розробки (стан наукової роботи на момент подання документів) та наукові цілі під час стажування.

5. Рекомендаційний лист від українського професора / доцента з основної спеціальності, який інформує щодо наукових здібностей пошукача та ставлення професора. (Пошукачі, які планують захист дисертації в Німеччині, подають рекомендації від двох українських професорів / доцентів). Рекомендаційний лист є конфіденційним, всі три примірники мають подаватися у закритому конверті. Лист має містити печатку університету, подаватися із завіреним перекладом.

6. Всі посвідчення про освіту:

а) всі дипломи з додатками - завірені ксерокопії*;

б) завірений переклад дипломів та додатків*;

в) шкільний атестат з додатком – завірена ксерокопія (не вимагається від пошукачів зі ступенем кандидата наук)*;

г) завірений переклад атестата та додатка (не вимагається від пошукачів зі ступенем кандидата наук)*;

д) пояснення системи оцінок в Україні.

7. Запрошення від німецького професора (в ньому має бути вказаний період перебування). При тривалості стипендії до 6 місяців має подаватися календарний план перебування, узгоджений з приймаючою стороною;

8. Сертифікат на знання мови (не вимагається від пошукачів на коротку стипендію (1-6 місяців))

а. Знання німецької мови**: onDaF, сертифікат від лектора DAAD, TestDaF, Гете-Сертифікат C1 або C2, DSH, це стосується також і германістів

та

b. Знання англійської мови: TOEFL, IELTS або інший сертифікат (можливий також мовний сертифікат DAAD, заповнений викладачем англійської мови з ВНЗ пошукача).

9. Інше (відзнаки тощо).

10. Нові фотокартки, наклеєні на формуляр-заяву.

11. Контрольна таблиця документів, див. формуляр.

* Допускається подання документів без завірення та досилання завірених документів після проходження попереднього відбору.

** сертифікат вимагається навіть за відсутності знань німецької мови. Для пошукачів з добрим володінням англійською мовою допускається заповнений викладачем німецької мови бланк DAAD, який потрібен для призначення мовного курсу перед початком програми. Відсутність знань німецької мови в пошукачів з володінням англійською не впливатимуть на результати відбору стипендіатів.

! Документи мають бути подані у трьох наборах, кожен у вказаному порядку. Неповний набір документів для заяви не розглядається.

Вимоги до документів доступні за лінком: <http://daad.org.ua/ukr/kommentar.htm>

2. Наукові стажування для викладачів ВНЗ та науковців

Іноземні науковці, які працюють у ВНЗ та науково-дослідних інститутах, мають можливість провести дослідження в одному з державних або державно визнаних німецьких ВНЗ або у одній з позауніверситетських науково-дослідних установ.

Тривалість:

Стипендія надається на строк від одного до трьох місяців в залежності від плану роботи пошукача.

Розмір стипендії:

Щомісячна стипендія становить, залежно від наукового ступеня, 2000 євро для наукових співробітників (викладачів, доцентів, як правило, зі ступенем кандидата наук) та 2150 євро для професорів, у виключних випадках - 2300 євро.

Крім того, DAAD виділяє, як правило, певну суму на проїзд, якщо це не беруть на себе організації на Батьківщині пошукача або інша сторона.

Допомога на перебування членів сім'ї не надається.

Вимоги до пошукачів:

Подавати заяву на стипендію DAAD для наукового стажування можуть досвідчені науковці, як правило, з науковим ступенем. Всі пошукачі мають працювати у ВНЗ або науково-дослідному інституті у своїй країні.

Найважливішим критерієм при відборі є, поряд з попередніми науковими здобутками (наприклад, попередні публікації), переконливий та добре спланований науковий план перебування у Німеччині, узгоджений з колегою з німецького інституту, до якого планується поїздка. Серед документів на заяву має бути письмове підтвердження запланованої співпраці, яке чітко посилається на плани пошукача.

Необхідно мати письмову згоду приймаючого інституту щодо надання робочого місця для пошукача.

Підтримка DAAD за програмою наукового стажування можлива не частіше одного разу на три роки.

Інформація, строки та можливості отримання консультації:

Прийом документів відбувається в Інформаційному центрі DAAD у Києві з **01.09.2013 до 15.11.2013**, перебування можна планувати з 01.05. наступного року.

Консультацію стосовно програм DAAD можна отримати в Інформаційному центрі DAAD у Києві або в лекторів DAAD. **Подання заяв безпосередньо до Бонну не можливе.**

Адреса Інформаційного центру DAAD у Києві:

DAAD-IC Київ

Пр. Перемоги, 37 (НТУУ "КПІ") корп. 6, к. 31

03056 Київ Україна

Тел./факс: (+38044) 406-82-69 Тел.: (+38044) 406-85-41

e-mail: infodaad.org.ua

Документи для заявки на стипендію “Наукові стажування для викладачів ВНЗ та науковців”:

1. Формуляр-заява DAAD (“Antragsformular für Forschungs-/ Arbeitsaufenthalte ausländischer Hochschullehrer“) (електронна версія доступна за лінком <https://www.daad.de/deutschland/stipendium/hinweise/de/8527-formulare-und-downloads/>);
2. Автобіографія (Curriculum Vitae);
3. Список наукових праць;
4. Докладний та добре спланований план стажування та досліджень в Німеччині, узгоджений з німецьким колегою за змістом та часом;
5. Календарний план (конкретні строки та зміст роботи стисло);
6. Запрошення від німецького колеги;
7. Копія диплому кандидата наук.

! Документи мають бути подані у трьох наборах, кожен у вказаному порядку. Неповний набір документів для заявки не розглядається.

Вимоги до документів доступні за лінком: <http://daad.org.ua/ukr/kommentar.htm>